

En daar ligt hij dan, de laatste begroting van het huidige college.

Je kunt hem, al lezende, ook zien als een nalatenschap met veel onzekerheden.

Ondanks de wens van het college om deze beschouwing vooral gericht te laten zijn op een onderling debat in de raad, waar GroenLinks meer dan een warm voorstander van is, kunnen wij er niet omheen om het collegebeleid, en dus de politieke keuzes van de coalitie partijen, te beoordelen.

Vier jaar lang is onderlinge discussie nagenoeg onmogelijk geweest ondanks dat wij onze bijdragen met een grote regelmaat begonnen met " geacht college, geachte collega's". De coalitie sloot de gelederen en de oppositie had het nakijken.

In deze bijdrage zullen wij ons oordeel geven over het gevoerde beleid.

Eerst nog een opmerking over de tekst en de financiële gegevens. Deze zouden bij elkaar moeten horen, maar ze lijken wel los van elkaar te staan, waar is het verband?

Naast de kopjes: 'wat willen we bereiken' en 'wat gaan we ervoor doen' willen we ook nog het kopje: 'wat levert het op?'

Bent u bereid dat bij de eerstvolgende gelegenheid op te nemen?

In het voorwoord schrijft het college met zoveel woorden: 'De gemeente staat er financieel gezond voor, en dat is te danken aan de ombuigingen.'

Zoals bekend vond GroenLinks een groot aantal van die ombuigingen niet juist. En dat blijven we vinden. We hebben nu een goed gevulde spaarpot waarmee we nieuwe accommodaties kunnen bouwen, maar met de huidige rentestand had het college ook zeer goedkoop geld op de markt kunnen lenen, en waren de bezuinigingen niet nodig geweest.

Het college heeft de angel uit de bibliotheken discussie gehaald door met incidenteel geld de bibliotheken nog een paar jaar te laten draaien. Maar helaas heeft dit college niet de moed gehad om de ombuigingen gewoon terug te draaien en met een goede onderbouwing voldoende structureel geld beschikbaar te stellen voor het bibliotheekwerk.

De discussie over de bibliotheken gaat inzet worden van de verkiezingen, we zijn benieuwd hoe de partijen die de voorgestelde bezuinigingen gesteund hebben dit gaan uitleggen aan de inwoners.

Hetzelfde is gebeurd met de Buitenplaats. Het college heeft structureel een flinke bezuiniging doorgevoerd, en uit een ander potje wordt incidenteel wat aangevuld. En voila: de kritiek is gesmoord. Maar het is natuurlijk allemaal een schijnoplossing; nu komt nota bene een collegepartij met een noodkreet om De Buitenplaats te behouden. GroenLinks zal de motie van D'66 uiteraard steunen maar is wel van mening dat D'66 medeverantwoordelijk is voor de huidige situatie en mag dat uitleggen aan de inwoners.

Een van de ombuigingen is het sluiten van nagenoeg alle jeugdsozen in de gemeente. Jeugdsozen zouden niet voldoende effect hebben. Dus dan schaf je ze maar af in de logica van dit college.

Maar had er er niet naar een goed, structureel, alternatief gezocht kunnen worden voor de jeugd van Tynaarlo?

Deze coalitie ziet meer heil in repressie dan in preventie, want we hebben wel structureel een BOA toegevoegd 'om de overlast door hangjongeren in Zuidlaren tegen te gaan'.

Met het wegbezuinigen van preventie aan de ene kant, maar inzetten op repressie aan de andere kant, ben je volgens GroenLinks niet goed bezig.

De cijfers tonen dit aan. In zowel de verwijzing naar Halt als de Harde Kern Jongeren zijn de percentages van de gemeente Tynaarlo hoger ten opzichte van de referentiegemeenten. Uiterst

opmerkelijk aangezien onze percentages t.a.v. misdrijven lager zijn. Op basis van de cijfers kunnen we stellen dat het gevoerde beleid een tegengesteld effect heeft veroorzaakt.

GroenLinks is van mening dat een andere koers gericht op aandacht voor onze jeugd noodzakelijk is. De jeugd heeft de toekomst, geef ze een toekomstperspectief!

Zwarte cijfers, goede wegen en mooie winkelcentra, het college is er trots op.

Nog wat extra geld voor bloembollen in de perkjes en wat bankjes; het ziet er allemaal gelikt uit in Tynaarlo. Maar dan denken wij als GroenLinks: hoe is het gesteld met de biodiversiteit? Is die de afgelopen vier jaar toegenomen? En hebben we echt een slag gemaakt om in 2030 de zogenoemde 'zelfvoorzienende dorpen' te krijgen? Het college heeft daarin een grote kans gemist door niet maximaal te investeren in energie-neutrale schoolgebouwen. En waarom liggen er niet op alle gemeentelijke gebouwen zonnepanelen? Een investering die zichzelf zou terugverdienen. Dat is pas verantwoord boekhouden in onze ogen. Goed voor de portemonnee en goed voor de aarde.

Veel mensen zijn er de afgelopen jaren aan de kant blijven staan door de afschaffing van de sociale werkvoorziening.

Vraag: Hoe heeft het college dat opgevangen?

We hebben slechts een handjevol afspraakbanen en beschutte banen weten te creëren. Zelf met de meedoen banen erbij is dit lang niet voldoende om onze inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt mee te laten doen. Nog iets om niet trots op te zijn.

Bij het onderwijs staat het nodige vermeld. Er staat iets over passende zorgstructuur, vroegtijdig signaleren en samenwerken met de sociale wijkteams. Wat wij missen is de samenhang tussen de diverse domeinen; preventie, Armoedebestrijding, jeugdzorg, sport, cultuur en veiligheid. Juist dat is erg belangrijk om schooluitval te voorkomen en dus op langere termijn veel kosten te besparen.

Is er beleid om vroegtijdig schoolverlater zonder startkwalificatie tegen te gaan? (Laatste kolom op blz.26 van de begroting).

Er staat vermeld dat er incidenteel geld beschikbaar is voor ICT en groene schoolpleinen. Scholen zijn enthousiast aan de slag gegaan. Maar dat is geen wonder, scholen hebben meestal een tekort aan financiën en zijn blij met elke aanvulling. Van visie en beleid getuigd dit niet. Het zou beter zijn een wezenlijk en doordachte, door de scholen zelf aangedragen, bijdrage te leveren.
Vraag: hebben scholen zelf plannen aangedragen en welke zijn dat?

Onder het hoofdstuk verkeer en vervoer komen de gebruikelijke onderwerpen weer langs.

GAE blijft jaarlijks haar aandeel opeisen in de begroting.

Naast de emotie: "de luchthaven is van groot belang als het gaat om de publieke infra structuur in Noord Nederland" zijn daar ook dit keer weer de financiële debacles. 10 jaar lang zal de gemeente Tynaarlo jaarlijks €185.000 in rupsje nooit genoeg stoppen en daar hoeft het niet bij te blijven.

Onze vraag: hoe staat het met het plan "Post"? Is er al zicht op medefinanciering vanuit de markt? Hoeveel is er inmiddels daadwerkelijk vastgelegd?

In de raad heeft GroenLinks reeds eerder voorgesteld de aandelen in GAE van de hand te doen, desnoods te verdelen onder de andere vier aandeelhouders. Dat bleek toen wel heel moeilijk te zijn, verplichtingen, mede aandeelhouders etc.

Inmiddels is duidelijk dat zowel Assen als Groningen van haar aandelen af wil en dat Groningen de betalingsverplichting met 50% wil verminderen.

Het lijkt GroenLinks een goed idee om bij deze initiatieven danwel gedachten aan te sluiten.

Vraag: is het college bereid om samen met Assen en Groningen initiatieven te ontplooiën die ertoe moeten leiden dat de aandelen van de gemeente Tynaarlo van de hand worden gedaan?

In de tabel op blz. 17 van de begroting staat dat het OV-knooppunt (het is trouwens een P+R) bijdrage aan een betere doorstroming op de A28. Dat is natuurlijk niet waar, eerder een gezocht argument. Ondanks het feit dat Haarlemmermeer constructie haar nut bewezen heeft zullen de geschatte 200 voertuigen het verschil niet maken.

De aansluiting van de N34 op de A28 met direct daarna de afritten naar de P+R zal eerder zorgen voor meer congestie.

En zolang de parkeergelegenheid in Haren niet verzadigd is zullen automobilisten door rijden. Wat GroenLinks betreft ligt de focus o.a. op de fietssnelweg tussen Groningen en Assen. Echter wij missen plannen om vanuit de dorpen waar deze snelweg langs gaat aansluitingen te realiseren.

Meer aandacht voor de fietser is sowieso gerechtvaardigd. In de kolom op blz. 18 zien we dat in de gemeente Tynaarlo bijna twee keer zoveel ziekenhuisopnames zijn naar aanleiding van een verkeersongeval met fietser. Daarnaast zien we in dezelfde kolom dat, t.o.v. heel Drenthe de ervaring van begaanbaarheid van straten, paden en trottoirs aanmerkelijk lager is dan het Drentse gemiddelde.

Vraag: zijn deze twee constatering met elkaar verbonden? Heeft het een met het ander te maken?

Het college is van mening dat de herinrichting van Eelde en de centrum plannen voor Zuidlaren zorgt voor mooie en actieve kernen. In Zuidlaren zou dat gerealiseerd moeten worden door de 'aankleding' van het centrum.

Voorzitter, straat meubilair en afvalbakken behoren tot de standaard voorziening in een kern. Waar het om gaat is dat bezoekers zich veilig voelen op bijvoorbeeld het voet- of fietspad. Is er voldoende variatie in de bermen en plantsoenen?

Vraag: wat gaat er nu daadwerkelijk gebeuren?

GroenLinks is een voorstander van burgerparticipatie maar ook een voorstander van het instant houden van gremia die hun nut bewezen hebben.

Onze fractie kan zich daarom niet vinden in het zonder meer vervangen of opheffen van de bestaande adviesraden.

In Eelde zien we nu al het effect daarvan rondom het centrumplan. Veel weerstand en vertraging kan voorkomen door vanaf het begin de bevolking bij de plannen te betrekken.

Daarnaast valt het ons op dat Vries hier niet genoemd wordt. Willen we Vries aantrekkelijk houden voor zowel inwoners als ondernemers dan zullen we moeten zorgen Vries body krijgt. Het onderzoek naar de ontwikkeling van nieuwbouw in Diepsloot is een stap.

Maar Tynaarlo kan zich onderscheiden.

Dat blijkt door de explosieve ontwikkelingen in Ter Borch en het aantrekken van de wijk Zuidoevers in de Groeve. Er is duidelijk een markt voor 'afwijkende' bouw projecten en andere mogelijkheden.

Waarom gaan we niet voor een energie-neutrale wijk?

Toon lef! Het plan de Bronnen was hiervoor bedoeld maar als eerste daad van het huidige college afgeserveerd.

Wat GroenLinks betreft komt dit plan zo snel mogelijk weer op tafel!

Wat niet op tafel hoeft te komen is de ontwikkeling van het bedrijventerrein Vriezerbrug Zuid. Er zijn, door inbreiding en vernieuwbouw nog volop mogelijkheden voor bedrijven om zich op de bestaande terreinen te vestigen.

Het college wil sport stimuleren en faciliteren. Wij zijn al vaker met de raad en het college in debat geweest over hoe er wordt omgegaan met sommige sportverenigingen in Tynaarlo, zoals het gesleep met de Tafeltennis Vereniging Vries.

Kunt u ons informeren of er inmiddels een structurele en acceptabele oplossing voor hun huisvestingsproblemen is gekomen?

Voorzitter, collega's,

Dit is de laatste bijdrage van GroenLinks voor deze periode. Een periode die wij willen betitelen als puur Hollands.

Hand op de knip, bezuinigen en vooral geen durf tot nieuw en uitdagend beleid.

Het is tijd voor verandering. In maart 2018 is het woord aan de kiezer.

Wij zijn er klaar voor.